

Madárinfluenza

„Élelmiszeripari Körkép 2017”

Tóth Andrea
Németh Csaba

2017. 04. 10.

Áttekintés

A 2016-os járvány kezdete:

2016. november 3. Tótkomlós, Békés megye, 10 000-es pulykatelep

A fertőzött gazdaságok és az ezekben leölt állatok száma:

234 fertőzött gazdaság, 2,65 millió bfi

Érintett megyék:

Bács-Kiskun

Békés

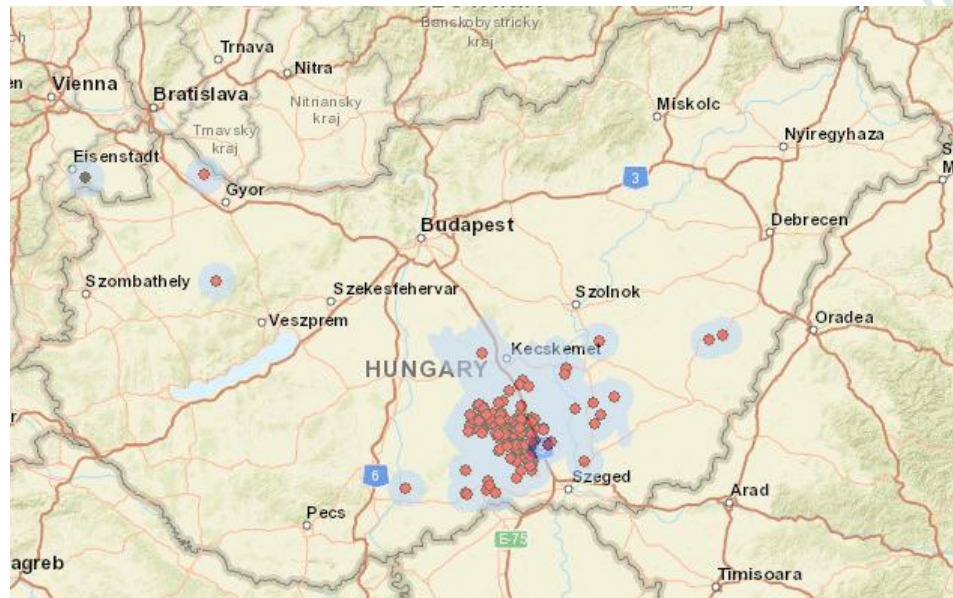
Csongrád

Győr-Moson-Sopron

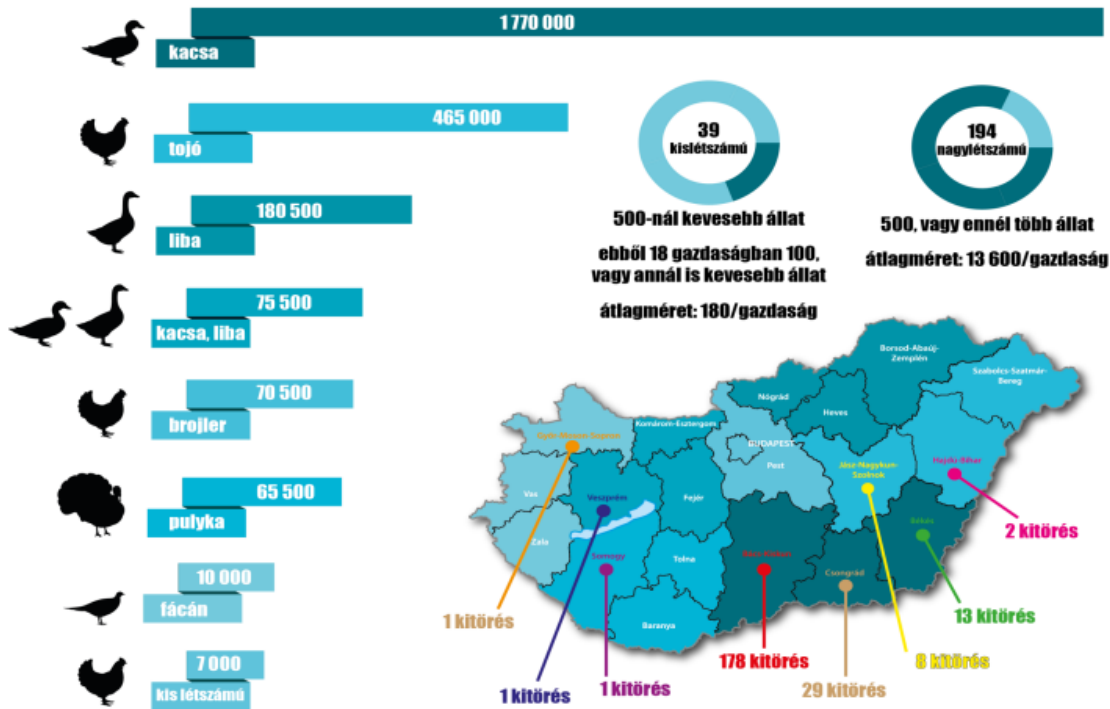
Jász-Nagykun-Szolnok

Hajdú-Bihar

Veszprém

Áttekintés

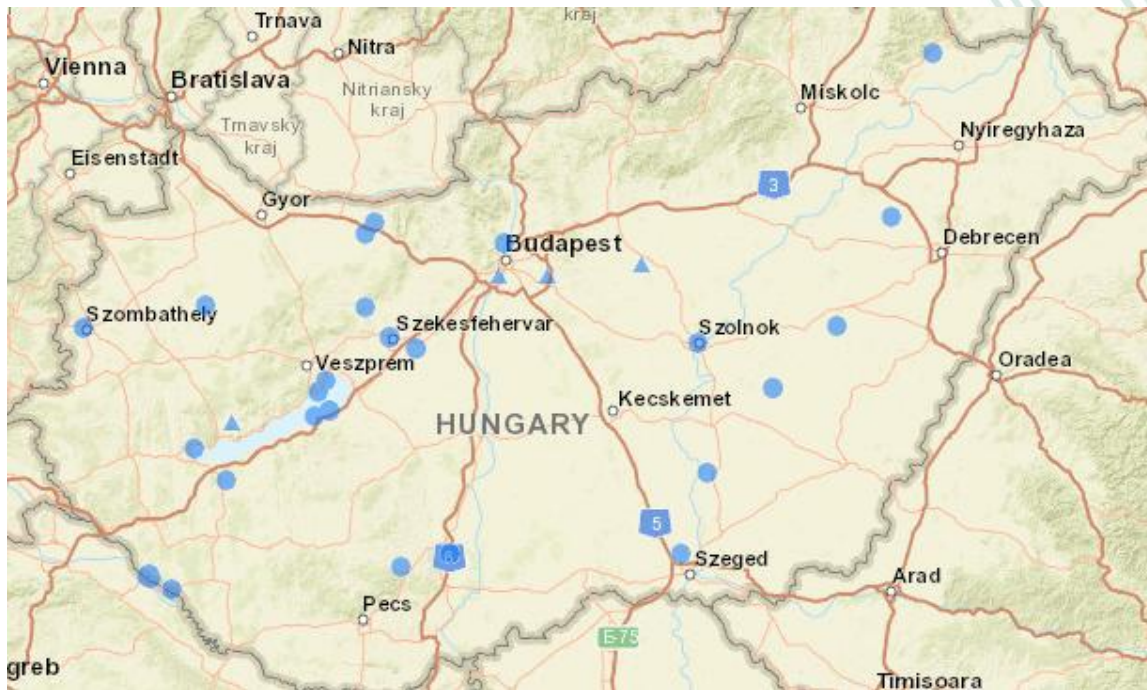

Vadon élő madarak

36 kitörés:

2016-ban 5db,
2017-ben 31 db, melyből
4 db fogságban tartott
vadmadár

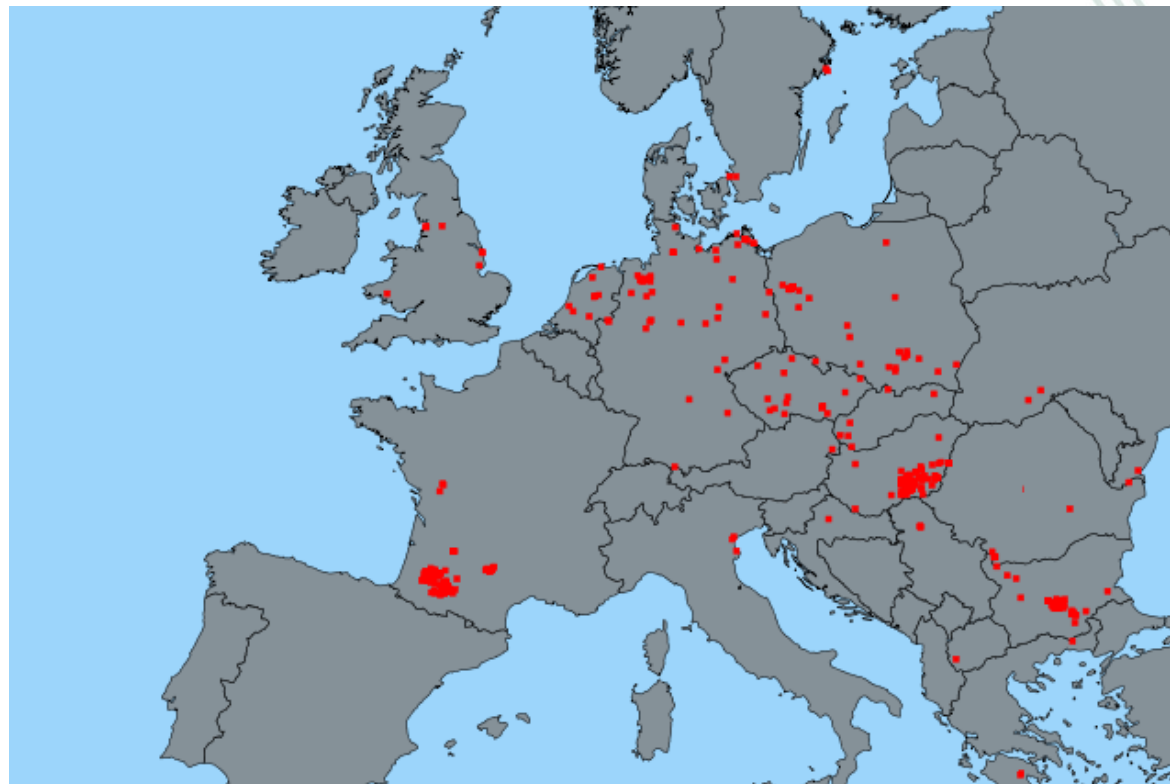
Összesen
12 megyében,
29 településen,
87 madárból került
kimutatásra a vírus

HPAI az EU baromfiállományaiban

614 kitörés

2016. November 1. -
2017. január 31.

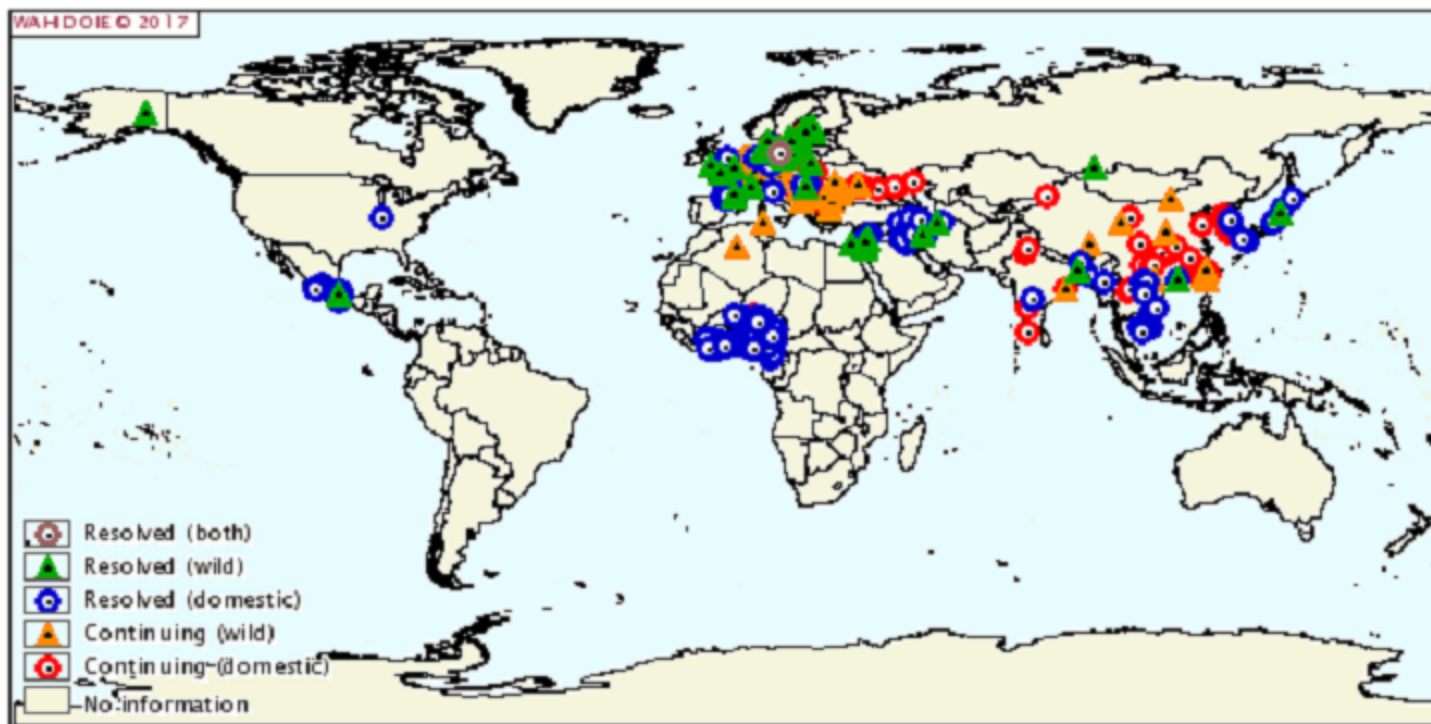

HPAI az EU-ban

	baromfi	Vad (+ fogságban tartott)		baromfi	Vad (+ fogságban tartott)
Németország	78	670 (+15)	Szlovákia	8	57 (+2)
Franciaország	459	49 (+3)	Horvátorsz.	11	12
Olaszország	10	5	Macedónia	1	1
Hollandia	9	45 (+8)	Szerbia	4	20
UK	9	22	Ukrajna	3	1 (+1)
Dánia	1	45 (+1)	Bosznia- Hercegovina	1	0 (+1)
Görögország	5	9	Spanyolország	10	2
MAGYARORSZÁG	234	60 (+5)	Litvánia	0	4
Ausztria	2	51 (+1)	Finnország	0	13 (+1)
Svédország	3	30 (+2)	Svájc	0	87
Csehország	37	33 (+1)	Írország	0	10
Lengyelország	65	68	Szlovénia	0	41
Bulgária	67	13 (+2)	Portugália	0	1
Románia	17	87 (+2)	Belgium	0	2 (+1)

Előfordulás világszerte

2016.01. –
2017.01
(OIE)

EU: csak H5N8 és Olaszországban H5N5, H7N7

Világszerte: H5N8, H5N1, H5N2, H5N6, H5N9, H7N1

Intézkedések

Intézkedések a fertőzött gazdaságokban

Leölés, ártalmatlanítás, fertőtlenítés

Intézkedések a fertőzött gazdaságok körüli területeken

Megelőző célú leölés

Korlátozás alatti területek kijelölése

A védő- és megfigyelési körzetek kialakítása

A korlátozások minimális időtartamának meghatározása

Szállítási korlátozás/tilalom

Betelepítés korlátozása

Kivágások klinikai és laboratóriumi vizsgálatokhoz kötése

Mentes területeken is szűrő-felmérő vizsgálatok végzése

Egyéb intézkedések 1.

november 4.

Az egész ország területén a baromfiállományok fedett, lehetőleg zárt helyen történő etetésének, itatásának, takarmány zárt tárolásának elrendelése

november 11.

Aktív monitoring elrendelése élő és lőtt vadon élő vízimadarakra

november 15.

Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyére vonatkozóan a baromfiállományok zárt tartásának elrendelése

november 26.

Kizárólag azonnali vágásra adható a szállítási tilalom alól felmentés

Egyéb intézkedések 2.

december 3. jelenlét biztosításának kérése az országos rendőr-főkapitánytól
Az illegális szállítások megakadályozására fokozott rendőri jelenlét

december 15.

Zárt tartás elrendelése Jász-Nagykun-Szolnok megyére vonatkozóan

2017. január 27.

Zárt tartás elrendelése az egész ország területére

Az intézkedések jogszabályi háttere

- A madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló **143/2007.** (XII. 4.) FVM rendelet (decemberben módosítva);
- A madárinfluenza elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedésekről és a 92/40/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló **2005/94/EK** tanácsi irányelv;
- A 2005/94/EK tanácsi irányelvben előírt, a madárinfluenzára vonatkozó diagnosztikai kézikönyv elfogadásáról szóló **2006/437/EK** rendelet;
- Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló **74/2013. (VIII. 30.) VM** rendelet.
- **2008. évi XLVI. törvény** az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről
- **39/2016. (XII.30.) MvM utasítás** a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról
- **383/2016. (XII.2.) Korm. Rendelet** a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

Országos Főállatorvos Határozatai

01

2016.11.04. – 3/2016. sz.

Magyarország teljes területén baromfik etetését, itatását lehetőleg oldalról is zárt helyen kell végezni.

02

2016.11.15. – 4/2016. sz.

Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye területén minden állattartó köteles a baromfit zártan tartani.

03

2016.12.15. – 5/2016. sz.

Jász-Nagykun-Szolnok megye területén minden állattartó köteles a baromfit zártan tartani.

04

2016.12.21. – 6/2016. sz.

Hajdú-Bihar megye területén minden állattartó köteles a baromfit zártan tartani.

05

2017.01.27. 1/2017. sz.

Az ország területén található valamennyi állattartó köteles a baromfit zártan tartani.

06

2017.02.16. 3/2017. sz.

A madárinfluenza vírus által a hazai baromfiállományokban okozott károk csökkentése és a későbbi kockázatok mérséklése érdekében elrendelt minimum feltételek

Laboratóriumi vizsgálatok

NRL (Nemzeti Referencia Laboratórium)

- Budapest 1149 Tábornok utca 2.
- madárinfluenza megerősítése - kizárása
- napi jelentések (beérkezett minták, kórbonctani eredmények, virológiai eredmények)
- madárinfluenza körjárat az érintett megyékből, mely más mintát nem szállít

Laboratóriumi vizsgálatok

NRL (Nemzeti Referencia Laboratórium)

- madárinfluenza körjárat

- 2016. nov. 8 – dec. 23. napi
- 2016. dec. 24 – jan 2. ünnepi
- 2016. jan 2. – jan 9. hétfő, szerda, péntek
- 2016. jan. 9 -> kedd és csütörtök

Budapesti indulás 7.00,
Békéscsaba 9.30,
Szentés 10.15,
Hódmezővásárhely 10.45,
Szeged 11.15,
Kecskemét 12.00,
Budapest ÁDI kb. 13.00

Felhasznált erőforrások

- Összesen kb. 200 fő NÉBIH és megye/járás, kirendelések más megyékből, NÉBIH-tól
 - Terepi munka
 - Adminisztratív munka
 - Fertőtlenítési munkák – gépek javítása NÉBIH
 - Takarmányok elszállítása
- Rendkívüli mintaszállítás – NÉBIH
- Megnövelt laboratóriumi kapacitás – NÉBIH
 - átlag 2000 (max. 3000) minta naponta, 17 órás osztott műszak
 - nagy-műszerek beszerzése
- A járvány kezeléséhez szükséges eszközök, anyagok biztosítása – NÉBIH – 1,5 Mrd Ft
- Kártalanítás – eddigi igény 10 Mrd Ft
- 1,5 milliárd forint jövedelempótló *de minimis* támogatás - FM

Kártalanítás részletei

- 10,1 milliárd Ft kárigény (állatok leölése, tojás, takarmány, eszközök)
 - 7,4 milliárd kifizetése megtörtént határidőn belül (néhány csúszás volt)
 - 2 milliárd ATEV költség
 - 1 milliárd Megyei Kormányhivatalok, NÉBIH
 - 600 határozat született, folyamatban 100 alatti
-
- 5,8 milliárd kacsa+tojás
 - 2,2 milliárd lúd
 - 1 milliárd tyúkfélék
 - 0,5 milliárd vadmadár
 - 0,6 milliárd takarmány és eszközök

Kártalanítás részletei

- 6,9 milliárd Bács-Kiskun megye
- 1,0 milliárd Békés megye
- 0,9 milliárd Csongrád megye
- 0,5 milliárd Hajdú-Bihar megye

Korlátozás feloldása utáni intézkedések 1.

2017. Március 30.

feloldották a két utolsó, Jász-Nagykun-Szolnok megyei gazdaságok körüli korlátozást

Az országos főállatorvos által elrendelt kötelező zártan tartás (1/2017-es határozat) továbbra is érvényes az ország teljes területén. A vadmadarak vizsgálatára elrendelt aktív monitoring vizsgálat is folytatódik.

Az állományok be- és újratelepítéséhez az állattartóknak teljesíteniük kell az országos főállatorvosi 3/2017-es határozatában elrendelt feltételeket.

Korlátozás feloldása utáni intézkedések 2.

- Zavartalanul folyhatnak a belföldi és az unióba irányuló szállítások az ország teljes területéről.
- Az állategészségügyi hatóság a harmadik országokat is tájékoztatta a korlátozások feloldásáról annak érdekében, hogy az importtilalmat azok mihamarabb feloldják.
- Magyarország, a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal Szárazföldi Állatokra vonatkozó Kódexének értelmében, 2017. június 10-én nyerheti vissza mentes státuszát.

Járványügyi nyomozás

Fertőzési kockázatok

Vadmadár

Telepek közötti terjedés

Integrációk

Tartástechnológia, takarmánytárolás

DK-i szélirány

Nyomonkövetés

Nem volt kiszállítás az érintett telepekről más országokba

Beszállításhoz sem köthető a vírus magyarországi megjelenése

Adatgyűjtés és elemzés

A helyi járványügyi központokat szakértők segítik, vadmadár megfigyelési program,

Baromfiszállítmányok fokozott ellenőrzési programja, a vírus genetikai vizsgálata

A madárinfluenza járvány által okozott károk 1.

Budapest, 2017. 04. 10.

Közvetlen károk:

1. Leölések:

Leölésre került eddig 111.000 db brojler csirke, 2.428.000 kacska, 378.000 liba, 318.000 tyúk, 52.000 pulyka, összesen mintegy 3.287.000 db baromfi.

2. Megsemmisítések:

Az Éltv. rendelkezései alapján fertőtlenítés, takarmány, trágya megsemmisítésének, leölt állatok elszállításának, megsemmisítésének, védőruházatnak költségei.

A madárinfluenza járvány által okozott károk 2.

Közvetett károk:

- I. Kereskedelmi korlátozó intézkedések miatt kialakult gazdasági károk:
termelés kiesés, szállítási költség többlet, értékvesztés, tárolási költség,
exportkorlátozás, tartós piacvesztés, stb.

- II. A járványügyi korlátozásokból adódó közvetett gazdasági károk:
állatmozgatás tiltásából adódó túltartás, üresen állás,

Kárenyhítésre vonatkozó javaslatok 1.

A kártalanítási összegek mielőbbi kifizetése fontos

- A biztonságos termelés feltételeit megteremtése – termékpálya és ágazati szinten is.
- Új előírások szigorú betartása/betartatása
- Járványos betegségek kártérítési, kárenyhítési modelljének megalkotása
- Biztosítási konstrukció kidolgozása
- A meglévő hitelek (pl. növekedési hitelprogram) átalakítása ill. moratórium hirdetése
- Vis major érvényesítése a pályázati határidőkre
- A termelés újrakezdéséhez új hitel-és támogatási konstrukciók kidolgozása és érvényesítése
- A technikai fejlesztésekhez (meghatározóan a járványvédelem biztosításához) pályázati pénzek biztosítása magas (70%-os) állami támogatással

Kárenyhítésre vonatkozó javaslatok 2.

- ***Termékpálya szakaszonként*** meghatározásra került az egy négyzetméter állattartó felület *üresen állásának költsége* egy napra vetítve. Az ezen adatok alapján készített ***kárenyhítési táblázatokban*** a kárenyhítésre javasolt érték úgy került kialakításra, hogy az *fedezetet nyújtson a munkabér költségekre, valamint az amortizációra.*

Vágó/feldolgozó üzemek érintettsége

- termelés kiesés
- árualap hiány
- kapacitás-kiesési problémák
- munkabér és közterheinek megfizetése
- amortizáció

Az újraindulás kérdései

Törzs és szaporítóanyag kérdések

Járványvédelmi, higiéniai kérdések

Vágóüzemek segítsége nélkül ki fogja levágni az alapanyagot?

Az exportvevők bizalmának visszanyerése – lehetséges?

Fontos cél, hogy a járvány megszűnését követően az üzemek *képesek legyenek újraindulni*, ne kelljen elbocsátani a dolgozókat, és ezzel 3000 *munkahelyet meg tudjunk tartani*

Felhasznált források

Dr. Bognár Lajos helyettes államtitkár, országos főállatorvos
Földművelésügyi Minisztérium

Dr. Vajda Lajos Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei főállatorvos
Országos Járványvédelmi Központ vezetője

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Dr. Csorbai Attila elnök-igazgató

Baromfi Termék Tanács

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

